

Betam direktörü

Prof. Dr. Seyfettin Gürsel'in

açılış konuşması

07.02.2008

Değerli basın mensupları,
Bayanlar, Baylar

Açılışına gelerek **betam**'a göstermiş olduğunuz ilgi için hepinize çok teşekkür ederim.

Ülkemizde araştırma kuruluşları ancak son yıllarda gelişme gösterdi. Bugün **betam** da bu kuruluşların arasına katılıyor. Umarım sonuncusu da olmayacaktır. Yapacak çok iş var. Araştırma kuruluşlarının sayıları ise çok yetersiz. Yalın ama üzerinde fazla kafa yorulmayan bir gerçeği sizlere hatırlatmak isterim. Bir toplumun maddi refah düzeyi ile toplumsal yaşam kalitesi o toplumun yönetim kalitesi ile yakından bağlantılı olduğunu, hiç şüphem yok, biliyorsunuz. Günümüzün moda kavramını kullanacak olursam şöyle de söyleyebilirim: İyi yönetişime sahip olmadan ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmek, demokratik ve özgür bir toplum yaratmak olanaklı değil. Ülkelerin tarihsel deneyimleri bu yalın gerçeği fazlasıyla kanıtlıyor.

İyi yönetim... Evet, söylemesi kolay ama gerçekleştirilmesi o kadar kolay değil. İyi yönetim için yaygın ve kaliteli eğitim, etkin çalışan ekonomik, siyasal ve toplumsal kurumlar, artı doğru politikalar gerekiyor. Tüm bu unsurlar, tarihin akışı içinde, her topluma özgü kendiliğinden

süreçler ile iradi süreçlerin sonucunda oluşuyorlar. İradi süreçlerin, buna isterseniz politika yapımı tasarımlar diyelim, ekonomik kalkınmayı ve demokrasiyi destekleyebilmeleri büyük ölçüde siyasal, bürokratik ve sivil seçkinlerin iyi yönetmekle yükümlü oldukları toplumu ve ekonomiyi derinlemesine tanımlarına bağlı. Eksik bilgi, hatta cehalet, ön yargılar, ideolojik saplantılar, yanlış kurumsal tasarımların ve politikaların başlıca sorumluları olarak karşımıza çıkıyorlar. Verimsiz kurumların ve yanlış politikaların yeşerdiği zeminini de, hiç kuşkunuz olmasın, halkın, vatandaşların, nasıl isterseniz öyle adlandırın, çok yönlü bilgisizliği ve hurafelere olan inanç düzeyi oluşturuyor.

Üniversitelerin ve araştırma kurumlarının işlevi tam da bu noktada temayüz ediyor. İçinde yaşanılan toplumu ve onu çevreleyen ortamı anlamak, çözümlenmek, sorunlarıyla başedebilmek için kurumsal tasarımlar ve politikalar geliştirmek üniversite eğitiminin, özellikle de bilimsel araştırmaların görevidir.

Türkiye'nin bu alandaki geriliği bize çok pahalıya mal oldu. Gelişmiş bir ekonomiye ve demokrasiye sahip olma yarışında bir hayli geride kaldık. Özellikle son 30 yılın bilançosu büyük düş kırıklığıdır. Savaşlar, darbeler, siyasal istikrarsızlıklar, popülist ve dar ufuklu iktisat politikaları, yanlış okumalar, bir yandan Türkiye'nin gelişmiş ülkelerle arasındaki tarihi uçurumun kapanmasını engellereken, diğer yandan Türkiye'nin Asya ülkelerinin çok gerisinde kalmasına neden oldu. En azından ekonomik kalkınma yarışı açısından sonuç bu. Demokrasi konusunda ise sabaha kadar tartışabiliriz...

Yanlış kararların ve politikaların listesi çok uzun. Yakın dönemden bir kaç çarpıcı örnekle yetinmek istiyorum. Erken emeklilik rejimi,

enflasyonist bütçe açıkları, erken finansal serbestlik, banka sisteminin denetimsizliği, aşırı istihdam vergileri, yanlış tarım destekleri, kısır ve vasat eğitim kurumları, istikrarsızlık ve kalitesizlik üreten seçim ve parti sistemleri, geçmişin korkularının esiri iç ve dış siyaset, tüm bunlar Türkiye'nin geride kalmasına neden oldu.

Son yıllarda bilimsel araştırmaların sayısında ve kalitesinde dikkate değer bir artış olduğunu gözlemliyoruz. Kesin hükümler vermek için erken olabilir ama bu artışın yönetime olumlu katkıları da sanırım görülmeye başladı. Türkiye günümüzde yakın geçmişine kıyasla daha dayanıklı bir ekonomiye, daha demokratik ve özgür bir siyasal rejime sahip. Ancak yılların birikimi olan yapısal sorunlarımızın çoğu çözümlenebilmiş değil. Pek çok kurumu yeniden tasarlamak, etkili politikalar oluşturmak ve bu politikaları kararlılıkla, yetkinlikle uygulamak gerekiyor. Sorunlara doğru teşhisler koymadan, doğru çözümler üretmeden bu devasa yönetim ajandasını tüketmek olanaksız. Doğru teşhislerin ve çözümlerin üretiminde üniversitelere ve araştırma kuruluşlarına büyük sorumluluk düşüyor.

betam mütevazı olanaklarıyla bu sorumlulukta payına düşeni yerine getirmek için yola koyuluyor. **betam** birkaç alana odaklanmayı planlıyor. Bu alanları, Türkiye'nin öncelikli sorunlarını içerdiğini düşündüğümüz,

- İstihdam ve işsizlik
- Eğitim
- Sürdürülebilir büyüme
- Değerler ve inançlar
- Seçmen davranışları

- Dış politika ve Avrupa entegrasyonu olarak tanımlıyoruz.

betam araştırmalarının sonuçlarını başlıca üç şekilde ürünleştirecek: İlk ürün şeklimiz, ve olabildiğince çok üretmek istediğimiz ürün şekli, özel bir konuda durum saptaması yapan, sorunu tanımlayan ve mümkünse çözüm ipuçları öneren, geniş vatandaş kitlesi tarafından kolay anlaşılması amacıyla anlamlı tablo ve grafiklerle desteklenen 5-6 sayfayı geçmeyecek “Araştırma-Politika Notları” olacak. Bu notların siz medya mensupları tarafından kamuoyuna laikiyle aktarılacağını umuyoruz. Bu “notlar” çağdaş istatistik yöntemleri kullanan daha derinlemesine araştırmaların ilk basamakları olarak da düşünülebilir. **betam**’ın ikinci ürün şekli, ekonomik ya da toplumsal bir sorunu analiz eden, sonunda da politika önerileri içeren daha akademik nitelikteki çalışmalardan oluşacak ve “Çalışma tebliğleri” adı altında web sitesinde (www.betam.bahcesehir.edu.tr) yayınlacaktır. Son olarak da **betam**, bilimsel çalışmalara destek veren çeşitli yerli ve yabancı, kamusal ve sivil kuruluşların fon desteğiyle temel bir sorun üzerine kapsamlı araştırma raporları yayınlamayı planlamaktadır.

betam’ın açılışına gelerek bize verdiğiniz destek için tekrar teşekkür ediyorum.

Şimdi **betam**’ın ilk faaliyetini gerçekleştirmek üzere yönetim kurulu üyemiz Prof. Dr. Yılmaz Esmer’i sunumunu yapmak üzere kürsüye davet ediyorum.